

NIČ MENEJ, NEŽ IDENTITA A ŽIVOT

581/2018

www.inky.sk

9. 8. 2018

... alebo o tom, že v konečnom dôsledku sa kresťanstvo nedá ani praktizovať, ani zachovávať.

„Nie je zdravé milovať ticho a vyhýbať sa stretnutiu s druhým, túžiť po odpočinku a odmietať aktivitu, hľadať modlitbu a podceňovať službu. Všetko môže byť prijaté a integrované ako časť vlastnej existencie na tomto svete a patrí do cesty posvätenia. Sme povolani žiť kontempláciu aj prostredníctvom akcie, a posväcujeme sa v zodpovednom a štedrom vykonávaní vlastného poslania“ (GE 26); „Výzvou je žiť vlastné darovanie takým spôsobom, že sa budeme snažiť mať evanjeliového ducha a identifikovať sa čoraz viac s Ježišom Kristom“ (GE 28); „Zabúda sa ..., že „nie život má poslanie, ale on sám je poslaním““ (GE 27).

Nebo znamená dokonalé a završené posvätenie, čiže zbožštenie. Nie je ako Disneyland alebo nejaký aquapark, kam ideme niečo urobiť, niečo zažiť, nejakú atrakciu a potom odtiaľ odídeme späť do všedného života. **Nebo nie je miesto, kde sa niečo robí, nie je to atrakcia. Nebo znamená byť ako Boh a žiť Boží život** (KKC 1024). **Je to identita a sám život**, niečo, čím sme, čo skutočne žijeme a čím skutočne žijeme. Preto Ježiš nehovorí „musíte sa naučiť niečo robiť“, ale „Musíte sa znova narodiť“ (Jn 3,7). Preto Pavol vysvetľuje, že **v prípade spásy nezáleží na nejakých úkonoch**, na niečom, čo vykonáme alebo dodržíme, pretože ako vraví, v tomto prípade „ani obriezka nie je nič, ani neobriezka, ale nové stvorenie“ (Gal 6,15).

Preto aj pápež v týchto bodoch zdôrazňuje, že **svätosť** – a **kresťanstvo** ako cesta k nej – **nie je nejaký súbor aktivít**, ktoré si môžeme „splniť“, môžeme ich „zachovať“, „dodržať“, „praktizovať“, a potom sa spokojne vrátiť do všedného života s dobrým pocitom, že sme si „splnili“ čo sme mali. Hovorí, že **toto všetko sa musí stať našim životom, našou identitou**, tým, čím sme, 24 hodín denne, 7 dní v týždni, úplne samozrejme, bez neustáleho pripomínania si toho a pod. *Sme synovia a dcéry Boha. Sme kresťania. Sme svätí a svätosť je náš život, spôsob nášho bytia, náš životný štýl. „Nie život má poslanie“, ktoré si splníme a fajront, hovorí pápež – ale týmto poslaním je sám náš život, ktorý sa celý musí stať svätým, celý Božím, úplne a nerozdeľne. Občas to vidíme aj u ľudí tohto sveta. Veľa ľudí sa napríklad venuje športu – avšak šampióni na rozdiel od nich športovcami sú. Je to ich identita, ich život. Nevenujú sa tomu. Žijú to. Sú tým. Žiaden človek tohto sveta sa nestal šampiónom tak, že sa niečomu venoval len tak, popri ostatnom.* Psychológ Erich Fromm píše: „První podmínkou väčšieho než priemerného úspechu v jakékoli oblasti včetně umění žít je chtít jednu věc. ... To znamená, že celá osoba je pohaněna jednou věcí, pro kterou se rozhodla, a je jí tak oddána, že všechna její energie proudí ve směru zvoleného cíle.“ Ak to ale urobíme – potom **táto jedna vec sa stáva našou identitou a našim životom**. Tak, ako sa vrcholový športovec stáva športovcom, kresťan sa stáva kresťanom. Toto je tá naša jedna vec. Preto Ježiš hovorí: „Ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojím učeníkom“ (Lk 14,33) – čiže ak sa to nestane jeho jedinou jednou vecou, čiže samým jeho životom, samou jeho identitou. **Cesta k tomu vedie cez Ježišom dookola opakovanú metanoiu**, úplnú premenu samého spôsobu nášho myslenia, pretože ono je podstatou našej identity – toho, za koho sa pokladáme a ako na seba hľadíme – a východiskom nášho spôsobu života.

Ak sa identita a život nahradia konaním, nielenže kresťanstvo prestáva plniť svoju úlohu pomôcť nám niekým sa stať, ale objavujú sa aj ďalšie problémy:

• **Kresťanstvo ako „ópium“:** „Niekedy sme však pokúšani

odsúvať pastoračnú službu alebo nasadenie vo svete na druhú miesto, akoby to boli len „rozptýlenia“ na ceste k posväteniu a vnútornému pokoji.“ (GE 27) V pozadí je svetská túžba po príjemnom a pohodlnom živote – a potom aj kresťanstvo namiesto hľadania Boha a usilovného tréningu novej identity a nebeského životného štýlu sa mení na hľadanie príjemnosti, pohodlia, odreagovania sa – ako raz povedala jedna pani, že rada chodí do kostola, „lebo muž pije a robí doma bordel a ona si v kostole od toho vždy tak dobre oddýchne“...

• **Kresťanstvo ako nástroj svetského boja:** „Nasadenie motivované úzkosťou, namyslenosťou, túžbou ukazovať sa a dominovať, iste nebude posväcujúce.“ (GE 28) Ak žijeme starý svetský život, starú svetskú identitu – a teda aj svetský súbor hodnôt (v skratke: majetok, rozkoš, moc a sláva, štyri základné motívy tohto sveta) – potom aj ono „praktizovanie kresťanstva“ bude iba ďalším nástrojom nášho svetského zápasu o tieto hodnoty, nástrojom zvydu, rozdelenia a bude v nás, paradoxne, hriech iba upevňovať, ako svedčí aj sám Ježiš: „Vtedy začnete hovoriť: „Jedli sme s tebou a pili, na našich uliciach si učil.“²⁷ Ale on vám povie: „Ja neviem, odkiaľ ste; odíďte odo mňa všetci, čo pášete nepravosť!““ (Lk 13,26-27)

• **Povrchnosť:** „To neznamená podceňovať okamihy pokoja, samoty a ticha pred Bohom. Práve naopak. Pretože neustále novinky v oblasti technologických prostriedkov, prítlačivosť cestovania a nespočetné ponuky konzumu niekedy nenechávajú prázdny priestor, v ktorom by zaznieval Boží hlas.“ (GE 29) Pretože nemáme vzťah s Bohom, lásku k Bohu – a kresťanstvo je len ďalším nástrojom našej svetskej sebarealizácie sebauspokojenia – vnútorný život, modlitba ako kontemplácia, stretnutie so živým Bohom, nám nič nehovorí, ba pripadajú nám možno ako strata času, niečo, čo si ráno rýchlo „odbavíme“, možno dokonca cestou do práce a tým to končí.

• **Lahostajnosť v mene pohodlnosti:** „Tie isté zdroje rozptýlenia, ktoré prenikajú súčasný život, nás zároveň vedú k absolutizovaniu voľného času, počas ktorého môžeme bez ohraničenia využívať tieto prostriedky, ktoré nám ponúkajú zábavu alebo prchavé potešenia. V dôsledku toho trpí vlastné poslanie, oslabuje sa rozhodnosť, štedrá a ochotná služba začína ustupovať.“ (GE 30) – pretože „praktizovanie“ a „plnenie“ si „povinnosti“ na nás dolieha ako nepríjemné bremeno, z ktorého sa snažíme všemožne vyvliecť s výhovorkou, že „nemáme čas“...

Skutočná svätosť je ale nielenže **identita a životný štýl** synov a dcér Boha – a to je aj **kresťanstvo** a aj samo **Nebo** – ale práve preto ani **nie je bremenom**, ani otravou, **ale plnosťou života**, slasťou, blaženosťou: „*Neboj sa svätosti. Nepripraví ťa o silu, život či radosť. Práve naopak ... staneš [sa] tým, čo mal Otec na mysli, keď ťa stvoril, a budeš verný svojmu bytiu*“ (GE 32) – **pretože nie je konaním**, ktoré by bolo v konflikte s našou identitou starého svetského človeka, **ale úplne novou, Bohom darovanou identitou syna (dcéry) Boha, nádhernou a vzrušujúcou**. Preto pápež vyzýva: „*Neboj sa cieľiť vyššie, nechaj sa milovať a oslobodiť Bohom. Neboj sa nechaj viesť Svätým Duchom. ... Ako hovorieval Léon Bloy, v živote „je len jediný smútok [resp. jedna tragédia – pozn. red.] - smútok z toho, že nie sme svätí“* (GE 34). **Navonok sa potom toto nové stvorenie v nás úplne samozrejme prejavuje aj Božím ovocím, ktoré ho potvrdzuje:** „*V takej miere, v akej sa posväcuje, sa každý kresťan stáva užitočnejším pre svet.*“ (GE 33)